

BLUE BERET

Minnebok

Kontingent XXVI

Blue Beret MINNEBOK

For

den XXVI norske FN-kontingenten
i Sør-Libanon

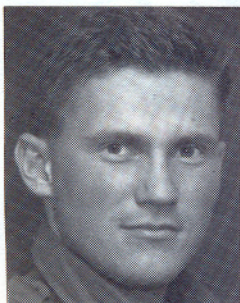
November 1990 - Mai 1991

Blue Beret

MINNEBOK FOR DENNORSKE FN-STRYKEN I SØR-LIBANON KONTINGENT XXVI

Redaktør:

Løytnant
Tom Lysø
(PIO)

Redaksjon:

Fenrik
Richard
Kongsteien
(Ass.PIO)

PIO-seksjonen holder til i
NORBATT

Postadresse fra Norge:

PIO-seksjonen

Feltpost 100

0020 OSLO AVG UTL

Layout og sats:

PIO-seksjonen på Mac

Trykk:

Dizengoff Press Ltd, Tel Aviv

Opplag: 1200 eks

Tilbake til normalen

Ingenting varer evig. Det slår kontingent XXVI i den norske FN-styrken ettertrykkelig fast når den nå begir seg på veien hjem til Norge. Seks måneder, eller som for noen, ett år, tida har formelig sust avgårde. Selv om vi alle på etter eller annet tidspunkt har vært drittlei hele UNIFIL. Det er jo slik det er, uansett hvor bra vi måtte ha det: Vi blir skikkelig lei av og til. Det har nok mange av oss som har et såkalt "ordnet og skikkelig" liv også erfart.

I Libanon har alt langt fra vært "ordnet og skikkelig". Tenk på mange menneskers levkår hernede. Forskjellene, kontrastene. Glinsende Mercedes og ei skitten, utstrakt barnehånd. Brei asfalt og elendige gjørmegrushull. Sval hotellseng og din egen prefab. Troppsjefens tryne og restaurantdamas smil. Vi kunne fortsatt på denne måten i det uendelige. Uansett, poenget er at vi alle har opplevd denne hektiske perioden i vårt liv på vårt egne særegne vis. Jeg har mine inntrykk, du har dine.

Når dette er sagt tror jeg de fleste av oss reiser hjem med flere gode minner enn ergrelser. Tenk bare på kameratskapet, det gode samholdet. Ikke noe privatliv, javel; men hjemme i Norge har mange så alt for mye privatliv. Forstå-seg-på-erne som syter om at vi har blitt så "fjerne for hverandre". Nå har vi vært i Libanon og vet hvordan det er fungere tett sammen som en enhet. Kanskje vi skulle prøve å overføre det beste av livet hernede til "normalen" hjemme på berget?...

Mangt er blitt sagt og mye er blitt gjort i NORBATT XXVI. Nå er det ofte i det militære systemet slik at de høye herrer "sier", og folket nede på grunnplanet "gjør". I den tiden jeg har vært her har jeg hatt inntrykk av dette forholdet har fungert bra. Men i noen tilfeller har det skurret. Likevel må de som tjener nederst i rangstigen ha honnør. Selv om ansvaret formelt sett er størst på toppen, er det i Libanon langt værre å gjøre noe dumt, enn det å si noe forkjært.

Javel, dette var et forsøk på en siste oppsummering. PIO-seksjonen, med ass. PIO og undertegnede, sier takk for samarbeidet i denne kontingenten. Tross gipsede ben og tenners gnissel kom minneboka til slutt i havn. Vi håper dere blir fornøyd med den. Ikke alle får bildet sitt i boka, ikke alle ble omtalt. Men slik ble det bare. Uansett: Takk for laget til dere alle, og lykke til videre i livet.

Kjøpte seg til oppslag

FORSIDEN: Har du penger, kan du få det meste her i verden. Også førstesida på Minneboka til kontingent XXVI. Under innsamlingsaksjonen for FN-soldatenes hjelpefond den 27. og 28. april betalte denne gjengen - transporten og verkstedet i Saqi - 3.600 dollar for å komme på førstesida. Ingen dårlig innsats! (Foto: Tom Lysø)

Libanon og Midt-Østen

Problemene i Libanon som har foranlediget etableringen av UNIFIL, er sammenfallende med problemet som har skapt den såkalte Midt-Østen-konflikten. Denne politiske og militære konflikten har eksistert siden 1948, da Israel ble opprettet som selvstendig stat. I hele perioden etter 1948 har det hersket krigstilstand i Midt-Østen. Konflikten er det palestinske spørsmål; skjebnen og framtiden til det palestinske folket, som utgjorde majoriteten i territoriet som ble til Israel i 1948.

<Broedtekst> Etter det tyrkiske (ottomanske) nederlag i første verdenskrig, ble Palestina på San Remo-konferansen i april 1920 gitt Storbritannia som mandat-område under Folkeforbundet. I 1946 fikk en del av mandatområ-

det selvstendighet med navnet Jordan (Transjordan opprinnelig).

I april 1947 avsto Storbritannia ansvaret over Palestina, og henviste landets framtid til FN. Genralforsamlingen i FN vedtok andre november 1947 en resolusjon som gikk inn for å dele Palestina i seks deler, hvorav tre (56 prosent av arealet) skulle utgjøre en jødisk stat. Jerusalem skulle være en internasjonal sone, administrert av FN.

Da britene formelt og endelig trakk seg ut av mandatområdet Palestina 14. mai, ble staten Israel øyeblikkelig proklamert, og FN-planen aldri satt ut i livet.

Forut for opprettelsen av staten Israel, hadde det vært

omfattende arabisk motstand mot økende jødisk innvandring til Palestina. I 1920 utgjorde jødene bare 8 prosent av befolkningen i Palestina, og eide bare 2 prosent av jorda. Etter omfattende ulovlig innvandring, var den jødiske befolkningen på cirka 650.000 mennesker, eller cirka 40 prosent i 1948.

De jødiske organisasjoner som arbeidet for opprettelsen av en jødisk stat, tok også militære midler i bruk for å nå målet. De militære gruppene Haganah, Palmach, Irgun og Stern kjempet alle en geriljakrig for å vinne fram. Deres aksjoner var sterkt medvirkende til at britene oppga sitt mandatansvar, og etter dannelsen av staten Israel ble Haganah omdannet til den nasjonale, israelske hær, - idag kjent som IDF.

Arabisk-israelske kriger

Jødernes proklamering av staten Israel førte til at den første arabisk-israelske krig brøt ut i 1948, ved at styrker fra Jordan og Egypt angrep den nye staten. Israel slo angrepet tilbake, og la under seg mer territorium enn hva FN-planen hadde tiltenkt den jødiske staten. Jerusalem ble delt, Jordan okkuperte Vest-bredden, Egypt Gaza-stripen. En våpenhvile ble inngått mellom partene, og FN's første fredsbevarende operasjon ble lansert for å overse at avtalen ble holdt. "United Nations True Supervision Organization", UNTSO. På 50-tallet rustet Egypt opp, og ble av Israel betraktet som en trussel. Etter at president Nasser i juli 1956 nasjonaliserte Suez-kanalen, inngikk Israel en hemmelig pakt med Frankrike og Storbritannia, og innvaderte Egypt gjennom Sinai i oktober. Det med påfølgende militær intervensjon fra Frankrike og Storbritannia mot egypterne. Ikke før en FN-styrke ble satt, trakk Israel seg ut av Gaza i mars 1957. FN-styrken var Unites Nations Emergency Force (UNEF), hvor Norge, som i UNTSO, deltok.

Etter fredsslutningen hersket en spent situasjon mellom Israel og de arabiske stater, samtidig som palestinsk gerilja ble støttet av araber-landene i sin kamp mot Israel.

I mai 1967 mobiliserte Egypt, Jordan, Syria og Israel alle sine armeer, og 5. juni gikk Israel til et overraskende angrep mot flyplasser i Egypt, Irak, Jordan og Syria. Etter seks dager med kamper var den tredje arabisk-israelske krig over. Israel hadde okkupert Sinai og Golan-høydene.

Den fjerde krigen brøt ut i oktober 1973, da egyptiske styrker krysset Suez-kanalen, brøt gjennom den israelske Bar Lev-linjen og gjenerobret deler av Sinai. Samtidig angrep Syria på Golan. Etter vel to ukers kamper ble en våpenhvile vedtatt etter initiativ fra FN, og en ny FN-styrke ble sendt til området for å danne en buffer mellom partene - UNEF II. I 1974 ble en FN-styrke satt inn på Golan; United Nations Disengagement Observer Force" (UNDOF).

I 1978 begynte de såkalte Camp-David-forhandlingene mellom Egypt og

Israel, med USAs president Jimmy Carter som mekler. Forhandlingene førte til rammeavtaler for fredelig sameksistens mellom de to land, og en fredsavtale ble undertegnet 27. mars 1979. Initiativet til fredsprosessen ble tatt av Egypts president Anwar el-Sadat, som i desember 1977 besøkte Israel og talte i den israelske nasjonalforsamling, Knesset. Sammen med statsminister Menachem Begin ble Sadat tildelt Nobels fredspris for denne avtalen. Avtalen innebar blant annet israelsk tilbaketrekning fra Sinai, og følgelig ble UNEF II trukket ut.

Libanon

I oldtiden tilhørte dagens Libanon det fønikiske riket, og en rekke arkeologiske minner finnes fra den tid. Blant annet i Tyr, Baalbek og Byblos. Tyr og Saida var begge blant de viktigste handelssentra for cirka 5.000 år siden, og handelen gikk blant annet med det gamle Egypt.

Gjennom tidene har det territorium som senere ble til Libanon ligget under forskjellige utenlandske herrer, - som en del av de egyptiske, assyriske, persiske, makedonske og romerske riker. Tidlig på 600-tallet ble islam introdusert i Libanon, men kristne samfunn levde i relativt stor frihet under muslimsk styre. Fra Tripoli og Saida falt for korsfarerne i 1109 og til det kom under mamelukkenes styre i 1291, var mye av Libanon styrt av kristne korsfarere. I tidsrommet 1516 og fram til slutten av 1. verdenskrig, ble Libanon styrt av ottomanerne (tyrkerne), og landet kom igjen under muslimsk styre. De kristne holdt først og fremst til i Libanon-fjellene nord-øst for Beirut.

Etter Tyrkias nederlag under den 1. verdenskrig, kom Libanon under fransk styre. Frankrike ble gitt Libanon som mandat-område under San-Remo-konferansen i 1920, og proklamerte samme år staten Stor-Libanon.

I 1926 fikk Libanon sin første grunnlov, og landet ble republikk. En fransk-libanesisk avtale om selvstendighet ble undertegnet i 1936, men ikke satt ut i livet. I 1940 kom Libanon under Vichy-Frankrikes kontroll, men ble i 1941 okkupert av britiske og frie franske tropper.

I 1943 erklærte Libanon seg som selvstendig stat, med Bishara Khorury som president og Riad Solh som statsminister.

Nasjonalt pakten

Fra 1943 stammer den såkalte nasjonalt pakten, som definerer maktfordelingen mellom de religiøse grupperingene i Libanon, og som i vår tid var en av kildene til borgerkrigen.

Nasjonalt pakten fastsatte at landets president alltid skulle være kristen, at statsministeren skulle være sunni-muslim, mens shia-muslimene besatte posten for president for nasjonal-forsamlingen. Hær sjefen skulle være en maronitt (kristen), mens hans stats sjef skulle være druser.

Også i nasjonalt forsamlingen er det fastlagt hvor mange representanter hver av de religiøse grupperingene skal ha. Tilsammen hadde forsamlingen 99 medlemmer, hvorav 55 er kristne. I alle deler av forvaltningen skulle forholdstallet mellom kristne og muslimer fem til fire. Mellom de to muslimske gruppene, sunnier og shiaer, hadde sunniene en representant mer (20).

Nasjonalt pakten, og maktfordelingen mellom religiøse grupperingen, ble basert på et tallmessig forhold mellom kristne og muslimer, og mellom sunnier og shiaer som i dag ikke lenger holder stikk. Libanons folketall er usikkert og baserer seg i dag på anslag. I følge FN-overslag var folketallet 2.653.000 i 1983, andre oppgaver tyder på vel tre millioner.

Fordelingen mellom de ulike religiøse grupperinger er også høyst usikker, men et anslag fra 1977 går ut på at de kristne utgjorde vel 35 prosent av befolkningen, muslimene 53 prosent og druserne 7 prosent. Druserne regnes som en egen religiøs gruppering, og ikke som muslimer, selv om deres religion opprinnelig har sitt utspring i islam. Blant muslimene anslås sunniene å telle 26 prosent og shiiane 27 prosent. Det er grunn til å tro at forskjellen i dag er større i shiianes favør, og at det er den største religiøse gruppering i Libanon.

Palestinerne

Som en følge av opprettelsen av staten

Israel i 1948, og den terror som fulgte denne prosessen, strømmet palestinske flyktninger til Libanon. Som libaneserne er palestinerne også arabere, noen gang betegnet som Palestina-arabere, etter deres hjemland, Palestina.

FN har en egen organisasjon til å arbeide for palestinske flyktninger- "United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees (UNWRA). Denne hadde per juni 1985 registrert totalt 2.093.545 Palestina-flyktninger i Midt-Østen. Av disse var 263.539 bosatt i Libanon, av disse 135.941 i leire. Mange palestinere bosatt i Libanon er ikke registrert som flyktninger, totalt kan det dreie seg om over 400.000 personer. Etter sammenstøtet mellom palestinske organisasjoner og jordanske myndigheter i 1970, ble det Palestinske frigjørings-organisasjonen (PLO) tvunget til å flytte sitt hovedkvarter fra Amman, og valget falt på Beirut. Sammen med PLO-ledelsen fulgte en ny strøm av palestinske flyktninger til Libanon. PLO er av FN anerkjent som det palestinske folkets eneste rettmessige representant, og har observatørstatus i verdensorganisasjonen. PLO er også medlem av den arabiske liga, som i 1969 sto bak

den såkalte Kairo-avtalen, hvor PLO med libanesiske myndigheter samtykke blir gitt anledning til å opprette militære baser på libanesiske territorium.

PLO opprettet flere baser, i de større byene, og i Sør-Libanon, hvor det ble rettet nålestikksangrep mot Israel (med palestinske øyne: Det okkuperte Palestina).

Palestinerne og PLO etablerte etter manges oppfatning en "stat i staten" i Libanon, med egen militær styrke, egen industri og forretningsvirksomhet. Flere steder i landet var det gnisninger mellom palestinere og libanesere, og palestinere ble også stilt i miskreditt gjennom israelske hevnaaksjoner mot mål i Libanon. Det som svar på palestinske angrep mot Israel. Hevnaaksjonene var rettet både palestinske og libanesiske mål, militære som sivile.

Borgerkrig

Det er vanlig å regne borgerkrigens utbrudd i Libanon til 1975, men allerede i 1958 fant den første runde sted; de unge nasjonalister inspirert av Nassers pan-arabisme revolterte mot den kristne, kon-

servative president Camille Chamoun. En ung generasjon muslimer begynte da å kreve en mer rettferdig fordeling av den politiske makt i Libanon, og en politikk for å bygge bro over de store sosiale skillene i landet.

Hva man vanligvis tenker på som den libanesiske borgerkrig, startet våren 1975, og den enkeltstående handling som oftest trekkes fram som krigens begynnelse, var falangistiske soldaters angrep på en buss 13. april, hvor 27 palestinske passasjerer ble drept.

Andre kan hevde at krigen startet ved at hæren grep inn mot en demonstrasjon i Saida i februar, som støttet muslimske fiskeres økonomiske krav mot maronittiske (kristne) forretningsmenn.

Forklarinngen på borgerkrigen er grovt sett todelt. Den har religiøse overtoner, og det er en krig rettet mot palestinernes fotfeste i Libanon. Ingen av delene er alene riktig. Det er mer korrekt å si at den libanesiske borgerkrigen har sitt utspring i sosiale og politiske krav fra en underprivilegert del av befolkningens side, - shiiane.

Shiiane er i dag den største av de religiøse grupperingene i Libanon, men har

minst makt. Shiianene utgjør også den økonomisk dårlig stilte del av befolkningen, og krigen har i stor grad vært en kamp om politisk makt og bedre økonomiske/sosiale kår for shiiane. PLO hadde ikke noe opprinnelig ønske om å delta i borgerkrigen, men enkelte palestinske grupperinger sluttet seg til en allianse av libanesiske venstreorganisasjoner, og kampene stod mellom denne og kristne grupperinger organisert i en front front på den andre siden.

Israelsk invasjon

11. mars 1978 gjennomførte en palestinsk geriljagruppe et raid inn i Israel, og under et angrep på en buss ved Tel Aviv ble 35 mennesker drept.

Israel svarte tre dager senere med å gå til invasjon av Libanon. Med bakkestyrker på 20 til 25.000 mann, støttet av stridsvogner, artilleri, fly og marinefartøyer, invaderte Israel for å skape en "sikkerhetssone" nord for sin grense. Invasjonen var dels en hevnaaksjon for den palestinske gerilja-aksjonen i Tel Aviv, men fra israelsk side også et forsøk på å forhindre framtidige palestinske angrep. En av målsettingene var derfor å utrydde de palestinske basene i Sør-Libanon. Israelerne møtte palestinsk motstand, men klarte å innta flere av deres baser, blant den Naqoura, Khiam, Rachaiya el Foukhar og Ebel es Saqi.

Da en våpenhvile ble oppnådd 21. mars hadde israelerne bitt seg fast i et bvelte fra den israelske grensen og til Litani-elven. 19. mars hadde FN's sikkerhetsråd vedtatt en resolusjon som krevde full israelsk tilbaketrekning, og som gikk inn for å danne en fredsbevarende styrke for å påse at Israel trakk seg ut av Libanon. "United Nations Interim Force In Lebanon" (UNIFIL).

UNIFIL

UNIFIL ble opprettet etter at den libanesiske regjering 15. mars hadde levert klage over den israelske invasjonen. I sin protest slo regjeringen fast at den ikke var ansvarlig for det palestinske nærværet i den sørlige del av landet, og at den ikke hadde noen forbindelse med palestinske kommandooperasjoner.

Etter forslag fra USA, vedtok Sikkerhetsrådet 19. mars 1978 sin resolusjon 425. Resolusjonen slår også fast etable-

ringen av UNIFIL, som får sitt mandat: Å bekrefte tilbaketrekningen av israelske styrker. Å gjenopprette internasjonal fred og sikkerhet. Å bistå den libanesiske regjering å ta tilbake den effektive autoritet over området.

UNIFIL skulle settes sammen av FN's medlemsland, og skulle etableres så snart som mulig og i samarbeid med UNTSO. For å unngå forsinkelser, ble to avdelinger fra allerede eksisterende operasjoner i Midt-Østen avsett til UNIFIL, et forsterket iransk kompani fra UNDOF, og et svensk fra UNEF, samt et logistikk-element og sambandsgruppe fra den kanadiske UNEF-kontingenten.

21. mars aksepterte generalsekretæren tilbud fra Frankrike, Nepal og Norge om å sende styrker, deretter fra Nigeria og Senegal. De første franske styrkene ankom 23. mars, nordmennene en uke senere, og nepaleserne i midten av april.

Israelsk invasjon 1982

i juni 1982 invaderte Israel igjen Sør-Libanon i den såkalte "Operasjon fred i Galilea"-kampanjen.

Israelske styrker tok seg gjennom UNIFIL område på flere akser, og UNIFILs enheter ble instruert til kun å treffe defensive tiltak.

Invasjonen startet 7. juni og to dager senere lå hele UNIFILs operasjonsområde innenfor det israelsk okkuperte territoriet. Ikke før 1985 trakk Israel seg ut igjen, men heller ikke da helt og fullt.

Igjen ble en såkalt "sikkerhetssone", som inkluderer Enklaven, men som går noe lengre nord, og som også innbefatter deler av UNIFILs område, blant annet hele NORBATT.

Israel har til en hver tid cirka 1.100 mann inne i denne sonen, og betraktes fortsatt av FN og UNIFIL som okkupasjonsmakt.

Norge i UNIFIL

Norge har vært med i UNIFIL helt fra starten av, og satte i 1978 inn fire avdelinger. NORBATT (infanteribataljon), Normaintcoy (verkstedkompani), Normedcoy (feltsykehus) og Nordair (helikopterving), samt et HQ-element.

I dag deltar vi med NORBATT og NMC, samt et HQ-element på cirka 50 mann, militærpolitiet ved UNIFILs MP-kompani inkludert.

Nordmenn tjenestegjør også ved MP- og Movecon-elementer i Tyr og Beirut. Nordmenn som tjenestegjør som observatører i UNTSO er også tilknyttet UNIFIL gjennom "Observer group Lebanon" (OGL).

Religiøse forhold i Libanon

Her er en kortfattet oversikt over de viktigste elementene i de religionene du vil finne i vårt område. Religionen betyr mye for de aller fleste som bor her, og du vil finne at den praktiseres på en helt annen måte enn hjemme i Norge. Derfor kan det være greit å ha en viss peiling. Og har du lyst til å vite mer, vil bataljonspresten kunne gi deg svar.

Prosentfordeling ved folketellingen i 1932 og etter "kirkelige kilder" i Beirut 1981

	1932	1981
Maronitter.....	30,3	17,8
Gresk-ortodokse.....	10,5	7,9
Gresk-katolske.....	6,1	6,3
Armeniske.....	4,9	6,4
Andre.....	1,6	2,5
Sum KRISTNE.....	52,2	41,1
Sunni-muslimere	21,2	19,8
Shia-muslimere.....	18,4	33,0
Drusere.....	6,6	5,9
Sum MUSLIMERE.....	46,3	58,8

Drusere er en utbrytergruppe fra den muslimske lære, og kan strengt tatt ikke kalles muslimer. Hemmelig lære. Mennene bærer hvite sjal eller hvite luer. Kvinnene slør.

Av denne oversikten ser vi at de kristne har mistet sitt flertall i forhold til muslimene, og blant muslimene har SHIA overtatt som den største gruppen.

Fordeling i nasjonalforsamling

Ved konstituering av Nasjonalforsamlingen i 1943 ble folketellingen i 1932 lagt til grunn:

De kristne fikk 6/11 av plassene (flertall). Muslimene fikk 5/11 av plassene

Samtidig ble følgende fordeling av embeder bestemt:

President = Maronittkristen. Statsminister = Sunni-muslim. "Stortingspresident" = Shia-muslim

Denne fordelingen står fortsatt ved lag, til tross for forandring i styrkeforholdet religionene mellom. Mye strid har oppstått av den grunn.

Om Islam

Islam = underkastelse (lærebok: Koran)

nen)

Muslim = en som underkaster seg.

Grunnpillarer i Islam:

Trosbekjennelsen:

"Ingen gud uten Allah, og Muhammed er hans profet"

(Også Moses og Jesus regnes som profeter, men står under Muhammed)

Bønn:

Det ropes til bønn 5 ganger pr dag fra "minareten" (tårnet ved moskeen):

Ved soloppgang(0500-0530), midt på dagen, sent på dagen, ved solnedgang og etter mørkets frembrudd. Den som ber vender seg mot Mekka.

Almisser:

Gaver til de trengende. Frivillig eller 10% (tiende).

Faste ("Ramadan"):

Varer 1 måned. Gjelder om dagen fra soloppgang til solnedgang. Avhold fra mat og drikke, seksuelt samliv m.v. Litt forskjellig praksis.

Helligdag:

Muslimenes helligdag er FREDAG.

Hovedretninger

Sunni-muslimere: Mest moderate. Overhode: Kalif, valgt fra Kirachstammen.

Shia-muslimere: Strengest.(Ayatollah Khomeini var shia) Overhode: Imam, valgt fra Muhams slekt.

Militære og politiske grupper

AMAL:

Milits med en moderat og en radikal fløy. Moderate: IDF ut av Libanon.

Radikale: Død over Sionismen helt til Klippemoskeen i Jerusalem.

HEZBALLAH:

Politisk/religiøst parti/milits. Navnet betyr "Guds parti".

Har som mål å opprette islams republikk i Sør-Libanon. Alle som står mellom dem og Sionistene (Jødene) er også fiender (f.eks. UN-personell) og vil bli behandlet deretter.

Religiøs sammensetning i byer i og nær NORBATT

Ebel el Saqi:Kristne(Gresk-ortodokse/Katolske/Protestanter) og Drusere. Kaoukaba:Maronitter(kristne). Blat:Shia.muslimere. Rachaiya:Kristne. Kfar Hammam:Sunni-muslimere. Chebaa:Sunni.muslimere. Hebbariye: Sunni-muslimere. Ferdis: Drusere. Byer utenfor AO: Marjayoun:Kristne. Hasbaya:Drusere. Kfar Chouba:Sunni-muslimere

Jødedommen

Selv om det ikke finnes jøder i Libanon (fast bosatt..) tar vi med en oversikt over de viktigste elementene i denne trosretningen også. NB: Ikke alle israelere er jøder (det bor bl.a. mange arabere i Israel), og ikke alle jøder er israelere (amerikanske jøder, afrikanske jøder m.m.)

Jødene har Det gamle testamente som sin bibel.

Troende jøder har alltid hodeplagg: Kalott eller hatt. Skal ikke stå framfor Gud med utildekket hode.

Ortodokse jøder (de frommeste) bærer brune/sorte frakker og store hatter. På sabbaten bærer de skinnluer. Har mye hår og skjegg - lange krøller ned langs ørene. Desto frommere man er, desto mer hår/skjegg/klær.

Sabbaten (lørdag) er jødernes helligdag. Begynner fredag kveld ved solnedgang eller når den første stjernen viser seg på himmelen. Varer til solnedgang lørdag kveld (24 timer). På sabbaten skal jødene være mest mulig i ro, ikke tenne ild, ikke slå på lys, ikke bruke kjøkkenmaskiner, mekaniske innretninger (f.eks. heiser) m.m. Spesielt å huske for Norbatt: Metullah gate (grensa) er stengt på sabbaten.

Matforskrifter: Svinekjøtt er forbudt å spise for jøder. Man skal heller ikke spise kjøtt og melkeprodukter samtidig.

En hilsen til NORBATT 26

NORBATT 26 er til ende. En epoke i våre liv er over.

Slit, søvmangel, blåfrosne fingre, solbrent nese, krig i Gulfen, leavestopp, gassberedskap...

Var det slik det var?

Kameratskap, fellesskap, nærhet, vakker natur, nye og interessante opplevelser, utfordringer...

Var det slik det var?

De aller fleste kan nok svare ja til det meste i begge rekker av spørsmål. Det varierer naturlig nok hva hver enkelt har opplevd sterkest og husker best fra disse seks månedene. Felles er det imidlertid at vi vil ha minner fra tiden i NORBATT 26 så lenge vi lever. De aller, aller fleste minnene er nok allerede positive, og vil nok i økende grad bli det. Men vi minnes også med dyp sorg at målet vårt om å få alle med hjem igjen i live desverre ikke ble nådd.

Gulfkrisen og krigen satte det sterkeste preg på NORBATT 26. Vi ble ikke direkte berørt i form av kuler og krutt, - eller gass. Men indirekte påvirket krigen oss. Det var tross alt den største militære konflikt siden andre Verdenskrig. Dessuten representerte den et betydelig bremsespor i oppfatningen som var i ferd med å etablere seg i 1989 og 1990, om at krig for evig og alltid var avskaffet. Vi var kanskje ikke mest preget av slike oppfatninger, men Saddam Husseins hensynsløshet og råe brutalitet var et sjokk for en hel verden.

Jeg listet opp noen stikkord foran. Disse sier litt om hva hendelsene rent praktisk betydde for oss. Den store positive effekten av krigen var imidlertid den erfaring den gav oss alle i å leve med *reell* usikkerhet; Ikke vite hva neste dag eller neste time vil bringe, men vite at ingen vet og ingen egentlig kontrollerer det. Å være objekt i en krig av hittil ukjente dimensjoner.

Nå gikk det jo bra for oss, det og trodde vel de fleste av oss hele tiden, men vissheten om det kunne vi først ha etterpå. Opplevelser som dette gir helt unike muligheter for å bli kjent med seg selv på felter vi

Oberst Toralv Nordbø. (Foto: Tom Lysø)

ellers ikke vil få innsikt i. Det gjør oss rikere som mennesker - uten at vi sender noe takkebrev til Saddam Hussein av den grunn.

I Libanon har det vært en positiv utvikling. Det har riktignok sett heller dystert ut fra tid til annen. Men fortsatt må konklusjonen være at pila står på pluss for Libanon.

Libanons hovedproblem har i mange år vært at andre stater bruker Libanon for å løse sine problemer og å tjene sine interesser. Syria har titusener av soldater i landet, og kontrollerer store deler av det. Israel har soldater i landet, og kontrollerer "sin" del (ICA). Iran har soldater i landet. Det er hundretusener av palestinere i landet, hvorav titusenerer tilhører palestinske militære avdelinger som disponerer tyngre våpen. Libanon, med hovedvekt på Bekaa-dalen, er kanskje verden største eksportør av narkotika til den vestlige verden - og eksporten øker.

Nei, alle problemer i Libanon er ikke løst ennå. Det er da også grunnen til at det ble en NORBATT 27, og sannsynligvis blir flere. Men det er like fullt tendenser i utviklingen som gir håp om at Sikkerhetsrådets resolusjon 425 kan bli oppfylt i de nærmeste år. Det skal bety at

det libanesiske folk blir kvitt sitt åk av okkupasjon og krig. Det betyr også at UNIFILs oppdrag er over, og UNIFIL og NORBATT, kan dra hjem for godt.

Dra hjem gjør nå ihvertfall cirka 80 prosent av oss i NORBATT 26. Noen av oss vil av ulike grunner aldri mer kunne tjenestegjøre i NORBATT. For de fleste vil det nok imidlertid fortsatt være en framtidig mulighet.

Vi reiser hjem med ulike erfaringer. Jeg nevnte innledningsvis noen, men det er mange fler. Noen har erfart å bli skutt på, med bombekaster, stridsvogn, maskingevær, eller "bare" håndvåpen. Noen har erfart å bli tatt som gissel. Noen har erfart "det skjedde ikke der jeg var". Listen kan gjøres vesentlig lenger, men jeg vil bare nevne en erfaring til; erfaringen i å mestre.

De aller fleste i NORBATT har hatt oppgaver med ansvar og konsekvenser langt ut over det vi er vant med fra andre jobber. Bare det å bære våpen med skarp ammunisjon 24 timer i døgnet, og med tillatelse til å kunne bruke det mot andre mennesker hvis situasjonen krever det, er et eksempel i så måte.

For meg som avdelingssjef er det særs gledelig å kunne konstatere at så godt som alle menn og kvinner i NORBATT 26 har mestret sin oppgave, og ivaretatt sitt ansvar på en utmerket måte. I alle situasjoner av livet er det å *mestre* en verdifull egenskap. Få ting øker evnen til å mestre mer enn det å erfare at man mestrer. Den enkelte reiser derfor hjem med verdifulle kvaliteter også i tillegg til de man brakte med seg til Libanon.

Til slutt vil jeg få rette en personlig takk til hver enkelt av dere i NORBATT 26. Takk for de rike og verdifulle opplevelser og erfaringer du har vært med på å gi meg. Takk for innsatsen, viljen til å lykkes, og å arbeide mot felles mål. Takk for selvbeherskelsen og lojaliteten du har vist. Takk for at jeg fikk være din sjef i NORBATT 26.

Jeg ønsker deg utfordring og lykke for fremtiden.

La oss enes i en hilsen om de beste ønsker om de beste ønsker for NORBATT 27.

Toralv Nordbø

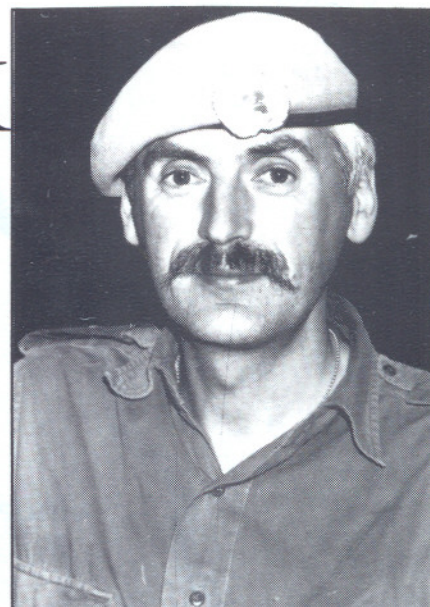
MIO og Tolk takker for seg

Kontigent XXVI nærmer seg slutten når dette skrives, og MIO og TOLK som begge har tilbragt ett år i Libanon, vil med dette innlegg i BLUE BERET først og fremst få benytte anledningen til å takke alle i NORBATT for en meget hyggelig og trivelig tid. Den har vært meget lærerik og interessant for oss begge to. Uten et utstrakt samarbeid med de ute, ville vi nok hatt store problemer i vårt virke. Når vi ser tilbake på tiden som er gått, kunne nok informasjonen fra oss vært bedre, men vi håper at dere i allefall via UKEFAKTA, vår faste programpost i Radio Norbatt, har fått endel inntrykk.

Når vi nu er på slutten, er nok situasjonen i Libanon fortsatt i utvikling og den optimismen som de fleste libanesere har, kan vi kanskje dele endel av. Da vi ankom Libanon for ett år siden og de første bestrebelsler på å skape fred og en handlekraftig regjering ble igangsatt, var det ikke mange som ville gi den store sjanser, men det siste halvåret har faktisk skapt optimisme og regjeringen har faktisk klart å sette sine planer ut i live. Den store spenningen nå dreier seg om palestinerne situasjon, og hva de vil foreta seg. Midt-Østen

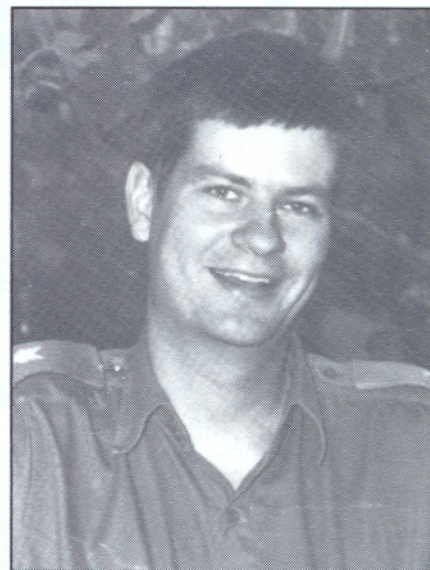
og Libanon har aldri vært det sted hvor drøftinger og forhandlinger har vært satt i fokus. I stedet har makt og styrke vært det man bruker som argumentasjon, men tiden vil vise, og MIO og TOLK håper hvertfall at dagens positive utvikling vil fortsette slik at Libanon kan være et land i fred om noen år.

For Norbatt og våre omgivelser har det vært en forholdsvis rolig kontingent, men med endel episoder som vi kunne vært foruten, men det er nu så. Vi visste vel alle at det kunne skje saker og ting i Libanon da vi dro fra Norge, så litt forberedt var vi nok. Som soldater ute i felten, har dere taklet de problemer som har oppstått, på en utmerket måte, og den norske toleransegrense har visst at den kan tøyes langt i enkelte tilfeller og det er nok det som er grunnelementet i vår måte å løse oppdraget på. I forhold til de andre bataljonene har vi en meget spesiell situasjon og kan vanskelig sammenligne oss, alikevel selv om den siste måneden har vært spesiell og vi føler at det har vært ganske spent så får vi se på det som en overgangsfase og fortsette å legge et godt grunnlag for kontingent XXVII den tiden som

Over: MIO, kaptein Åge Richard Anthonsen. (Foto: Tom Lysø)

Under: Tolk Kjetil Volden.

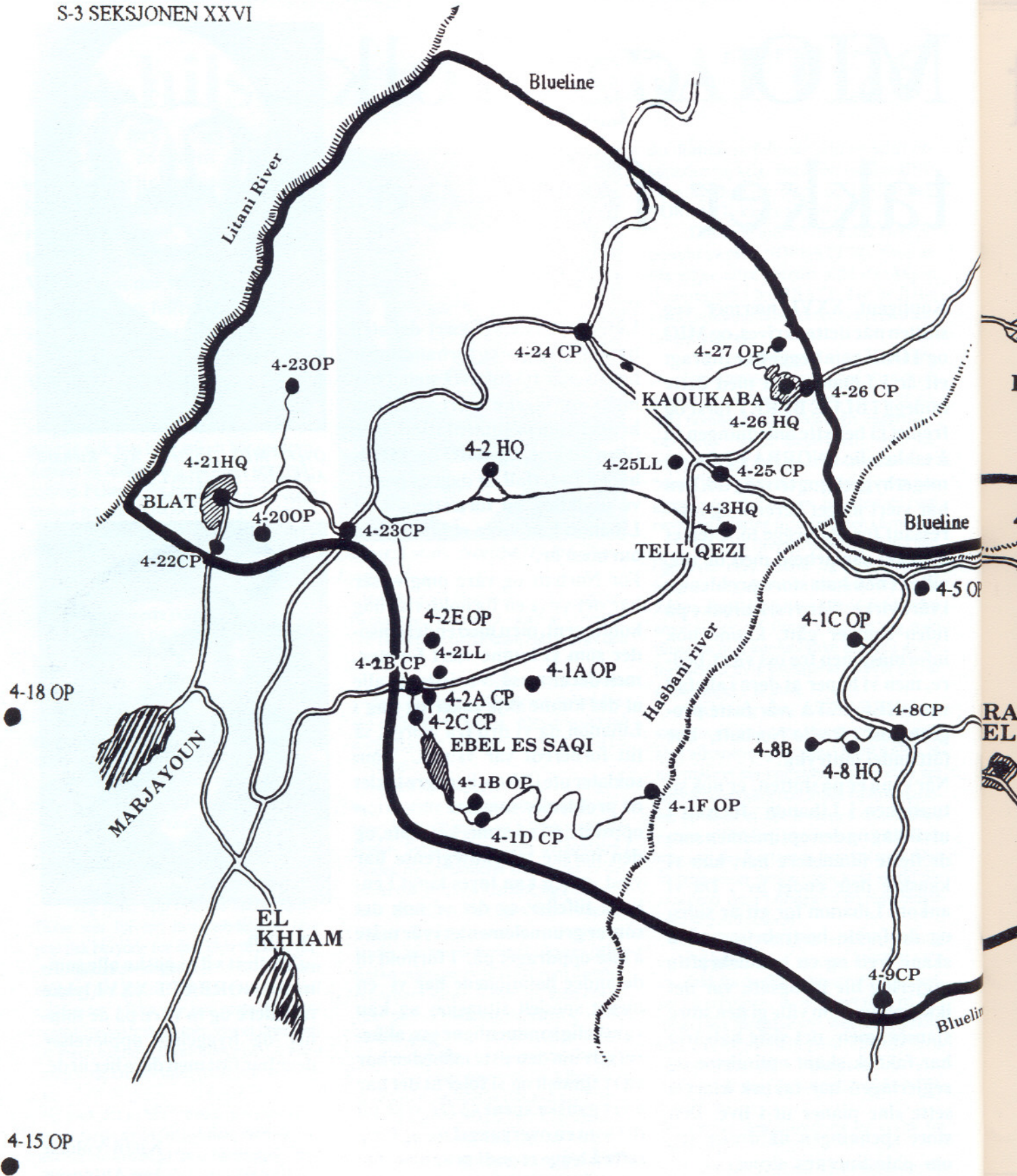

er igjen.

Til slutt vil vi ønske alle sammen i NORBATT XXVI lykke til videre og ta vare på de minner og hyggelige opplevelser dere har fått med dere her nede.

Kjetil Volden
Åge Antonsen

S-3 SEKSJONEN XXVI

OVERSIKT OVER NORBATT AO

Veteranfor- bundet

Som en liten ekstraservice bringer Blure Beret deg kontakt-adressene til de forskjellige lokalavdelingene av FN-Veteranforbundet:

Oslo og omegn Veteranforening
(Leder: Britt T. Bestrup)
Postboks 1635 Vika
0119 Oslo 1

Trøndelag FN-Veteranforening
(Leder: Jannice Mellin-Olsen)
7105 Stadsbygd

Helgeland FN-Veteranforening
(Leder: Henry Finnanger)
Karvebakken 4
8614 Ytteren

Nordmøre FN-Veteranforening
(Leder: Arne M. Lien)
Einerskaret 35
6520 Rensvik

Club UNIFIL Haugaland
(Leder: Helge Revheim)
Boks 611

De som ikke kommer under noen av disse lokalforeningene kan melde seg direkte inn i landsforbundet. Adressen dit er:

FN-Veteranenes Landsforbund
(President: Erling Hornslien)
Postboks 1635 Vika
0119 Oslo 1

Medaljen

Sjef NORBATT, Oberst Torolv Nordbø, fløy bokstavelig talt rundt med FN-medaljen til 25 mann på vakt. Bildet til venstre er fra utdelingen på 4-18, mens bildet under viser obersten og en stolt soldat på 4-7A ved Cheeba. (Fotos: T. Lysø)

festet på brystet

Force Commander, generalløytnant Lars-Eric Wahlgren fra Sverige, taler til den norske kontingenten under medaljeparaden. (Foto: Tom Lysø).

Når halve kontingenten er unnagjort, er det duket for et av de stolteste øyeblikkene under Libanonoppholdet. FN-medaljen deles ut, og noen utvalgte sjeler får utmerkelsen festet på brystet av selveste Force Commander. Medaljeparaden for kontingent XXVI foregikk på Steinmyra 4. mars.

Denne utgaven av medaljeparaden ble velsignet med utrolig bra vær, - da på bakgrunn av de ruskete forholdene som hadde rådet i tida før den store begivenheten. Ingen så med særlig glede og forventning fram til eventuelt taktfast å trække gjørmehavet på Steinmyra foran det som måtte innfinne seg av notabiliteter til dette tradisjonstunge arrangementet.

Nå hadde ingen grunn til å gremme seg over været, - eller for den saks skyld oppmøtet denne flotte mandagen i mars. Samtlige nasjoner i UNIFIL var bredt representert, og det samme var også den sivile delen i Saqiområdet. Det ble gjennomført et enkelt pro-

gram med innmarsj, framføring av flagg, Force Commanders inntreden og tale, samt feltprest Njål Klevbergs korte preken. Det siste ble selvsagt gjengitt på arabisk av NORBATTs utmerkede tolk Ketil Volden.

Etter den offisielle delen i friluft trakk lokale gjester, UNIFIL-gjester og NORBATT-personell inn i matsalen til en meget god lunsj. Tross lange køer og trangt ved bordene, så absolutt alle ut til å kroe seg meg det overdådige tilbudet av mat.

Ikke alle i NORBATT kan være tilstede i Saqi under en medaljeparade. Tjenesten må gå sin gang ute i teigen med øyne og ører i vanlig aktpågivenhet.

Sjef NORBATT ordnet delvis opp i dette forholdet ved å fly rundt i et av ITALAIRs helikopter og å dele ut FN-medaljen til mannska-per på vakt. Alle de 25 som fikk medalje på henholdsvis 4-15, 4-18, 4-7A og 4-14 var svært stolte og glade da obersten bokstavelig kom susende gjennom luften med FN-medaljen til dem.

Mye tid til hyggeprat ble det desverre ikke; tidsplanen var meget knapp, og helikopteret dundret i bakgrunnen. Men det viktigste for guttene på posisjonene var nok at oberst Nordbø fikk mulighet til å komme ut til dem med den fine utmerkelsen.

Tom Lysø

En dags pause

De fire karene fra Cheeba måtte reise fra lagsleieren klokken halv fem, men syntes likevel at turen var topp! (Foto:R. Kongsteien)

I-off og velferdens siste fremstøt for å gjøre slitne soldater til nye mennesker, er turene til Metulla. To ganger i uka reiser femti soldater over grensen for så å komme tilbake som nye mennesker. Reisen går til Canada Sport Center i den lille grensebyen.

For en sliten soldat fra NORBATT er dette som å komme til himmelen. I noen timer er splintvest, AG og GSS glemt. Kroppen, og dens velvære kommer i sentrum. På Canadacenter finner vi de fasiliteter som trengs. Badebassenget med den dertil egnede vannsklien og boblebadet blir flittig brukt av soldatene på Metulla. De hengir seg helt til det våte element, og plasker rundt som mindre grasiøse synkronsvømmere.

Massasje

med oljeinnsmurte hen-

Stor kvinne, men myke hender. (Foto:R. Kongsteien)

der for å behandle slitne NORBATT-kropper. Dette er utvilsomt det mest populære tilbudet på sportssenteret. På rekke og rad ligger soldatene, og bare grynter frem noen ufortåelige ord da Blue Berets utsendte spurte om dette var godt. Damene er kanskje ikke de mest tiltalende, med sine drøye åtti kilo, men som en soldat sa etter en behandling: - Aldri har jeg møtt en så kraftig dame med så myke hender.

Gode treningsmuligheter

For de som ønsker en dag med hard trening, er dette stedet. Både vektrommet og squashbanene byr på utfordringer for de som ønsker å sette kondisjon og styrke på prøve. Vektrommet er godt utstyrt, og har en hel vegg med speil for alle som vil følge med på fremgangen etter som kiloene tvinges opp og ned. Squash-banene blir også flittig brukt. For mange er dette det første møtet med denne sporten, og som bonus oppleves en særdeles støl rumpe dagen etter.

Avbrekk i rutinen

Uansett om man velger å svette, masseres, bade, gå på skøyter, eller bare bolle seg i sola hele dagen, så er Metullaturen et kjærkomment avbrekk fra dagliglivet i NORBATT. En dag blant sivilister omgitt av hele hus og velpleide hager gjør godt for sjelen.

Richard Kongsteien

Den merkelige januarnatten

En prest er alltid spent når han blir vekket midt på natten. Hva gjelder det? I BN-oppen var det hektisk. Noe var på gang,

Så kom oberstløytnant Hjertnes inn. "Kongen er død. Krigen i Gulfen har brutt ut. Antagelig har det vært nedslag av en Scud-rakett noe sør for Metulla".

Tankene reagerer langsomt. Følelsene kommer ikke på plass med det samme. Budskapene man hørte var så forskjellige. De hadde ingenting med hverandre å gjøre. Men langt nede i bevisstheten arbeidet det noe.

Kongen. Olav V. Langt oppe i årene. En som hadde fått med seg det meste. Båret av et folk. Samlingsymbol for en nasjon! Krig. Raketter. Krigstrussel. Tanken på at i dette sekund er det noen som rammes. Denne klodes jammersted!

Bildet av kongen kommer frem på netthinne. Det besluttomme ansiktet med trekke- ne som en øvet portrettmaler kunne tolke: Sorgen fra år tilbake, omsorgen som var vokst, år for år. Det myndige blikket, smilerynkene ved tinningene. Verdigheten i hodets holdning, ledigheten i kroppen båret med fra spreke ungdomsår.

Det andre bildet; er det Guernica-bildet av Picasso som melder seg? Forvridde former, meningsløs død. Ansiktens stumme skrik. Frykten. Smerten. Det spittede. Den grelle lypæren i verdens blodige kjeller.

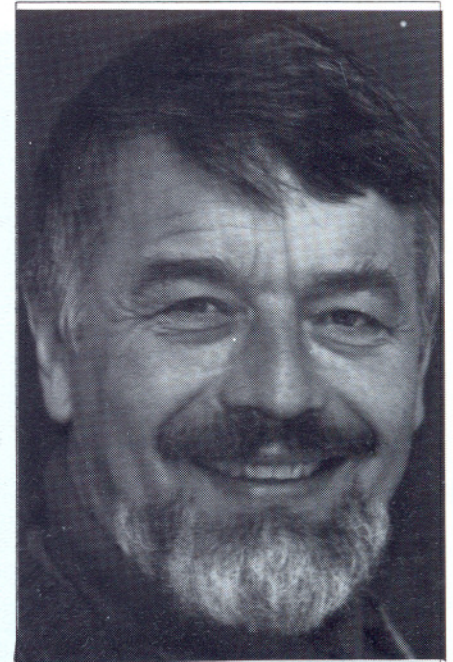
I BN-oppen har det vært stille en stund. Så begynner tjenesten - lavmelt, hektisk. Men noe har bitt seg fast i bakhodet: Er ikke grunnen til ulykken her i området den at man ikke er samlet? Man er splittet! Den

ene tar fra den andre det man selv kjemper for å bygge opp. Og det den ene eller den andre *ikke* har, har vi.

Hovmodig?

Hjertet synger: "- har den Herre stille lempet, så vi vant, vi vant vår rett." Han har nok mye å lempe ennå, våre Herre. Både arroganse, maktbegjær, misforstått gudsdyrkelse og en hel del annet. La oss be ham mo å ta fatt. Og for all del; la ham ikke slutte å lempe i landet der hjemme - der er nok å ta fått på er også.

Njål prest

Feltprest, major Njål Klevberg. (Foto Tom Lysø)

Lakris på skolevei

Jeg går der intetanende, i dype prestatanker. Legger knapt nok merke til at jeg har slått følge med en flokk barn på vei hjem fra skolen. Så plutselig har jeg en barnehånd i neven. Jeg titter ned og ser en svart hårmanke - og under den fjeset til en fem-åring.

Han prater ivrig. Skjønner ikke at jeg ikke skjønner. Det er de voksne som ikke skjønner!

Jeg sier noen setninger på norsk. Og han svarer - han har forstått! Det er bare jeg som ikke skjønner.

Han sier noen ord til en annen svartlugg. Det kommer til syne et stort smil i fjeset. Hånden finner frem en helt ny lakrisstang innenfor skjorten. Plasten blir bitt av. Og de naturlig skitne barnehendene tar til å vri av en skikkelig bit.

Et arabisk ord. Ganske sikkert "verså-

god". Jeg skjønner da såpass. Felles gumling på lakris mens praten går - helt til trappa mi. Så glade smil. Og de unge hendene strever litt med å få skolevesjebe klar av veien mens de fortsetter oppover i byen.

Fremtid. Fred.

Barneglede. Hadde de hatt det slik om ikke vi var her? Jeg tygger på spørsmålet mens jeg gumler på resten av lakrisstangen.

Fremtid, yrke, familieliv? Blomstrende by i et fruktbart landskap? Har jeg ikke en bismak i munnen tro. Som ikke skyldes lakris. En bitter bismak. Det er de voksne som bestemmer. Hva er barnet verdt i maktens korridorer? "Uten at dere blir som barn..." Var det ikke så han sa, Mestert? Kanksje komn man av og til lengre med lakrisstangen enn med mange av de andre stengene man peker man peker med nå til dags. Lykke følge dere - dere to svartluggere.

Ett ord skulle være nok for å dekke den nakne sannhet i dette opptrinnet; **STERKT!** (Foto: Ola R. Nystøyl)

Strippeshow på Refs Bar

En lett forkledd menig Gunnar Frøshaug var i storform denne kvelden. (Foto: Ola R. Nystøyl).

Det var stor stemning i baren til sambandstroppen lørdag 15. desember. På programmet stod discodans og strippeshow med troppssjefen, løytnant Tore Bade, i spissen.

Sambandstroppen ble ikke alene i Refs Bar denne kvelden. Festen var flittig annonsert på forhånd og soldatene fra sanitetstropp, trentropp, stabstropp, pionertropp, hundetropp og mektropp strømmet til for å få med seg begivenheten.

Applausen lot ikke vente på seg da Lise Christensen på Veksler Norge demonstrerte sine dansekunnskaper. Til friske discoryttersvingte hun seg så grasiøst som overhode mulig for en jente med marsjstøvler. Men det var ikke tvil om hva som var kveldens store høydepunkt. Sambands-

guttas ikke fullt så grasiøsestrippeshow, selvsagt.

I kaki uniformsjakker, håndklær rundt livet og med hatter somav ymse karakter danset løytnant Tore Bade, korporal Tommy Kokai, menig Gunnar Frøshaug og menig Pål Ragnar Telnes inn i baren. Etter en lettelse i antrekk til Joe Cockers "You can leave your hat on" stod de fire igjen i bare T-skjorte med motiv fra Refs Bar, hatt og "snabeltruse". Deretter klatret de opp på hver sin stol, snudde baken til og avdekket den nakne sannhet om sambandstroppen. På "rompeballene" til de fire kunne det tallrike publikumet lese følgende bokstaver: RE-FS-BA-R(T). Etter ønske fra blant annet stabsskompanisjefen, som ikke fikk med seg showet første gang, satte gutta opp ekstraforestilling.

Richard Kongsteien

Katyusha-nedslag julaften

Ingen ble skadd, men de som hadde vakt på 4-23A CP ved 9-tida på julaften fikk seg et lite sjokk da en katyusha-rakett slo ned mindre enn 30 meter fra der de stod.

Den 107 mm katyusha-raketten slo ned innenfor de ytre grensene av CP'en, og personellet i 4-23A CP, 4-24 CP, 4-20 OP og i hovedkvarteret til tropp 2/kompani A gikk umiddelbart i "gaupe". Av posisjonene i området var det bare 4-23 OP som opprettholdt vanlig virksomhet. All trafikk med NORBATT-kjøretøyer i området ble også stanset.

Katyusha-raketten ble avfyrt fra nordøst, og det gikk ikke lang tid før IDF foretok omlag 30 avfyringer med artilleri og stridsvogn fra posisjonene PV 92 og PV 68 i den retningen katyusha'en kom fra. I løpet av de hektiske morgentimene på julaften meldte NORBATT-posisjoner om flere mulige nedslag av katyusha-raketter like utenfor NORBATT AO.

Kompani A gikk tilbake på vanlig beredskap igjen klokka 11.40.

Menig Trond Ingulf Westgaard markerer hvor Katyusha-raketten slo ned like ved Cp'en. Det lille bildet viser bakstykket på raketten. (Foto: Ola Ramsøy Nystøyl).

FN-veteraner samles i Rogaland

Nå er det også i Rogaland blitt startet en FN-veteran forening. Den omfatter hele Rogaland, i tillegg til foreningen som er blitt startet i Kopervik, (Club Unifil Haugaland). Rogaland FN-Veteranforening baserer seg ikke bare på personell som har tjenestegjort i UNIFIL-styrkene i Libanon, men Fn-personell generelt.

Initiativet til foreningen ble tatt av fire personer fra NORBATT-kontingent XXIII, med kompanisjef Helge B. Holgersen (Kp A) i spissen.

Foreningen startet i det små sommeren 1990 med et par møter hvor behovet for en FN-veteranforening ble drøftet. Det ble også diskutert hvordan man skulle komme fram til en mest mulig seriøs forening. Det ble laget innlegg til lokalavisen, og responsen var god, særlig fra personer som hadde tjenes-

tegjort i andre FN-avdelinger. Dermed var det klart at en lokal FN-forening i området var savnet.

Det største problemet i startfasen var å kartlegge alt personell fra Rogaland som hadde tjenestegjort i de ulike FN-styrkene rundt om i verden. Det viste seg at eneste måte å komme videre på i arbeidet var gjennom kontakter med venner og bekjente, og "venners venner".

Slik har vi blitt så mange at vi endelig kunne holde generalforsamling, og det skjedde i januar 1991. Styre ble valgt, og Helge B. Holgersen fikk vervet som formann. Det skal videre holdes fire møter årlig, samt veteranaftener. Kontingent på 100 kroner ble det også enighet om.

Vi har vært så heldige å få låne Soma-leiren som møtelokaler og til andre arrange-

menter. God hjelp har oberst II Erling Hoem, sjef for FDI8/IR8, ytt. Han har fått hjulene til å rulle, og er dessuten styremedlem i foreningen.

Ettersommeren -91 påanlegger vi en veteran-samling i Soma-leiren, der alle FN-veteraner fra Rogaland blir invitert. Da kan man treffe igjen gamle venner og betjente fra tidligere kontingenter.

I den sammenheng har jeg en oppfordring til dere som leser dette, og som har venner eller bekjente som har vært i FN-tjeneste: Kontakt meg eller henvend dere direkte til den lokale FN-foreningen i Stavanger. Da kan vi bli så mange som mulig på samlingen i sommer.

Til slutt vil jeg ønske alle hjertelig velkommen til Rogaland FN-Veteranforening. Hvis det er noe dere lurer på, kan jeg kontaktes her i Libanon i kontingent XXVI.

Cleung Rune Sheie

Beskyttet av "Politivollen"

Befalet i trentropp burde være trygge bak denne manifisteringen av politiets makt.
(Foto: R. Kongsteien)

Endelig kan befalet i trentroppen sette seg ned i "Dokkestua" på Steinmyra uten å risikere å bli skutt. Nå gir "politivollen" dem den nødvendige beskyttelsen.

Jordvollen foran "Dokkestua" ville i alle tilfelle blitt bygd i forbindelse med flyttingen av bataljonens hovedkvarter, men planene ble framskyndet etter at militærpolitiet hadde vært på kattejakt nede på Steinmyra.

De ante fred og ingen fare, befalet fra trentroppen som sluppet av i "Dokkestua" en fin høstkveld i forrige kontingent. Plutselig smeller det i vinduet. Prosjektilet sneier forbi et par offiserer med bare noen få centimeters klaring og borer seg fast i

veggen på den andre siden av rommet. Alle kaster seg ned på gulvet.

Opphavet til hendelsen viste seg raskt å være en MP-korporal på jakt etter villkatter nede på Steinmyra, utrustet med hagle og grovkalibret ammunisjon. Et av haglene hadde rikosjert og gått gjennom vinduet på "Dokkestua". "Politivollen" medfører forhåpentligvis at trentroppens befal blir skånet for slike hendelser i kontingent 26.

Ola Ramsøy Nystøyl

"Uvirkelig situasjon"

- Å bli stilt opp som et levende skjold for denne gruppen mot mine egne kamerater var en uvirkelig situasjon. Samtidig forsto jeg godt hva det var snakk om. Hele episoden var svært ubehagelig.

Tolk og sersjant Ketil Volden ble for noen uker tatt som gissel av GSS. Nå mener han at han har fått hendelsen på avstand. Volden prøver å se nøkternt på det hele, og har lagt vekt på å snakke ut med omgivelsene henede og familien hjemme om hendelsen.

- Dette var en alvorlig sak, og jeg er egentlig overrasket over hvor god kontroll jeg har fått over etterreaksjonene, sier han.

- De som hadde kontroll under dramaet skjøt rundt beina på meg mens jeg lå nede. Det hele var veldig reelt, det var jo ikke noen form for øvelse.

- Hva med panikk?

- Egentlig var det ikke rom for panikk.

Jeg måtte hele tiden forholde meg til ordrene fra gisseltakerne. Da jeg lå i bagasjerommet på personbilen prøvde jeg å tenke på gode ting; familien og så videre... Jeg tenkte også at det ville være for jævlig å forulykke eller å havne i rullestol etter en slik episode.

- Hvordan reagerte du da du forsto at det hele var over?

- Da jeg hørte MIOs stemme nede på 4-2 Bravo ble jeg enormt lettet. Det var en fantastisk følelse. Samtidig var det viktig for meg ikke å sprekke følelsesmessig i den situasjonen.

- Hva med dagene etter episoden?

- Jeg var på jobb som normalt; faktisk dagen etter i GSS sitt hovedkvarter i området. Og det synes jeg var en grei måte å komme seg ut av etterreaksjonene på. Dessuten fikk veldig god støtte av kollegaer i NORBATT. Alle var opptatt av hendelsen og ville snakke. Da følte jeg virkelig at det er et samhold mellom oss som er henede.

- Å snakke ut etter en krise er viktig?

- Ja, jeg mener det er farlig å lyve for seg selv. Forsøke å være tøff. Det er bedre medisin å innrømme at situasjonen var hard og vanskelig. Jeg tror det er farlig for et offer å neglisjere en slik hendelse, sier Ketil Volden.

Holdt som gisler

I løpet av halvannen time onsdag 27.februar ble firesoldater og befal i NORBATT tatt som gisler av tre representanter for General Security Service (GSS). GSS er en israelsk kontrollert sikkerhetsstyrke i Sør-Libanon. Under kidnappingen ble det fra GSS avfyrt en rekke skudd med håndvåpen. Marginene for at norske UNIFIL-soldater ble alvorlig såret var meget små.

Situasjonen startet i forbindelse med et møte i byen Kfar Haman hvor blant andre UNIFILs Force Commander og sjef NORBATT hadde møte med ordfører og representanter fra byene Kfar Hamran, Kfar Chuba og Chebaa. GSS var ikke deltakere på møtet. Kfar Haman ligger innenfor NORBATTs mandatområde i Sør-Libanon. En tropp fra UNIFILs utrykningsstyrke, FMR, var i Kfar Haman og sikret området i forbindelse med møtet.

Skudd mot nordmenn

Situasjonen hvor personellet fra NORBATT etter hvert ble tatt som gisler av tre GSS-medlemmer startet like før klokken 11.00 lokal tid. Lederen for GSS-gruppen krevde å få passere UNIFILs kontrollpost i Kfar Haman. Da han ble nektet dette, reagerte GSS-lederen med å ta en norsk løytnant og en sambandsoldat som gisler. Dette skjedde ved at GSS-folkene truet med håndvåpen og skjøt meget nær dem. Flere prosjektiler gikk centimetre unna nordmenn.

Kravet var at et pansret personell-kjøretøy fra FMR skulle flyttes. Kravet ble ikke etterkommet. Den ene gislet, sambandsoldaten, ble sluppet etter om lag fem minutter. GSS-medlemmene skjøt et større antall skudd mot FN-personellet. Utrolig nok ble ingen truffet.

Flere prosjektiler gikk meget nært norsk personell, som delvis søkte dekning. Blant annet gikk et skudd kloss forbi hodet til løytnanten som ble tatt som gissel. Videre gikk skudd mellom bena på flere personer. Nordmennene besvarer ikke ilden, noe som heller ikke blir gjort senere i konflikten.

gasjerommet

NORBATTs tolk ble tatt som nytt gissel og løytnanten ble løslatt. Tolken ble lagt i bakken, og fratatt sin pistol og splintsikre vest. Fem minutter senere, cirka klokken 11.20 blir en norsk fenrik også tatt som gissel. GSS-folkene har dermed kontroll over to nordmenn. GSS-folkene beordrer tolken ned i bagasjerommet på en Mercedes personbil, mens fenriken beordres inn i baksetet. Mercedesen kjører

ut av Kfar Haman. Bilen kommer seg gjennom to norsk-kontrollerte CP'er ved å true med å skyte den norske fenriken i hodet med et håndvåpen, en AK-47. Ved passeringen gjennom begge CP'ene skyter GSS-medlemmene varselkudd.

Forhandlinger, hvor både NORBATT-personell og representanter for Observer Group Lebanon (OGL) deltok, ble tatt opp ved en bensinstasjon cirka 100 meter fra grensen til Ebel es Saqi.

Gemyttene hos de tre fra GSS roet seg en god del. Etter forhandlinger løslates gislene klokken 12.20. Ingen ble påført fysiske skader

av betydning.

I forbindelse med gisselsituasjonen ble NORBATTs pansrede utrykningsstyrke kalt ut og beordret i stilling. Videre ble området rundt Ebel es Saqi sikret av stabskompaniets vakstyrke.

NORBATT så meget alvorlig på denne hendelsen. Fire nordmenn ble totalt tatt som gissel, og det ble truet med våpen og skutt mot norsk personell. Det er lenge siden en slik alvorlig konfrontasjon har skjedd i NORBATTs ansvarsområde. Det gikk en skarp protest til israelske militære myndigheter via UNIFIL.

Tom Lysø

(Foto: Lysø)

På side 10 forteller han litt om hendelsen, og det

- Farlig å være for tøff og lyve for seg selv, mener Ketil Volden.

JUL OG NYTTÅRS- FEIRING I NMC

Den libanesiske julenissen kom, som seg hør og bør, på esel.

TIBNINE: Det ble både jul og nyttårsfeiring i Tibnine i år. Det norske verkstedkompaniet gjorde sitt beste for at soldatene og befalet skulle få den etterlengtede stemningen.

Den 24. desember var det vanlig tjeneste frem til klokken tolv. Feltpresten kaptein Steinar Solbakken holdt gudstjeneste i Tibnine kirke klokken fire. Både et kor fra IRISHBATT og et liten gruppe ungdommer fra Tibnine sang under gudstjenesten. Den norske tropen i FMR deltok også i julefeiringen. Det ble servert en meget god julemiddag med noko attåt i spisesalen klokken seks på kvelden. Under middagen ble det lest opp telegrammer og hilsner fra Norge. Etter middagen ble det servert kaffe og hjemmelaget julebakst.

Julenissen kom

Til ales store begeistring kom julenissen ridende på esel inn i matsalen. Alle ved avdelingen hadde kjøpt en gave til fem dollar, og disse delte nissen ut til soldater og befal, slik at alle fikk pakke. Det var en meget god stemning i spisesalen. Senere på kvelden besøkte presten kapt. Solbakken, san. Off Fenr. Grøtte og vel. off Lt. Schjelde prefabene. Velderds-kontoret hadde kontoret åpent, slik at alle som ville kunne ringe hjem på mobiltelefonen.

Nyttåraften

Nyttåraften hadde NMC det samme opplegget som på julaften, når det gjalt middag, kaffe og kaker. Nyttårstemningen kom da IRISHBATT sendte opp fyrverkeri. Alt befal hadde anledning til å stikke innom prefabene for å ønske soldatene GODT NYTTÅR!

I julen hadde NMC besøk av venner fra IRISHBATT, de underholdte med sang og sekkepipe. Ola Dunk var ikke dårligere, så de stilte opp med trekkspill, gitar og sang. Det ble anledning til å ta en svingom i Gran Bar.

Lisbeth K. Schjelde

Sjef NMC, oberstløytnant Waale får julegave av nissen.

Høyt henger den - og velferd blir det

Prøvetiden for satelittsambandet til Norge er godt igang, og det ringes som aldri før i NORBATT, NMC og NORCONTICO. Det er nå planer om å utvide tilbudet enda mer.

Satelittsambandet til Norge er som regel i konstant bruk fra klokken seks om morgenen til to på natten. Ofte er det samtaler ut hele døgnet. Det har siden sambandet ble opprettet, vært en jevn stigning i bruken. I desember ble det ringt i 14000 minutter, mens tallet for januar var på 24000 minutter. I skrivende stund er det ikke kommet noe tall for februar, men sambandssjef Tore Bade mener at tallet vil være mye høyere enn januartallet.

Bedre tilbud

På grunn av denne flittige bruken, ser det ut til at tilbudet blir enda bedre. Overskuddet fra de første månedene i prøveperioden, vil antagelig gå til anskaffelse av en

såkalt Multiplex. Den multipliserer de allerede eksisterende linjene på telefonsambandet, slik at vi kan få åtte sivile linjer til satelitten samtidig. Tanken er at hvert kompani får sin egen linje, - og det har også vært på tale å få NRK-fjernsyn ned på en linje.

Færre problemer

Etter en del problemer ser det ut til at telefontilbudet nå begynner å bli stabilt. I de første prøvemånedene gikk det ofte dager uten at sambandet til Norge fungerte, særlig var det vanskeligheter med strømforsyningen. Disse problemene har nå rettet seg, og i dag er det sjelden at satelittsambandet ikke fungerer. Sambandsjef Bade forteller at satelitten vi har i dag, egentlig er for langt unna oss. Derfor vil vi i juni bli tilknyttet en ny satelitt, noe som vil gjøre samtaler enda klarere.

Richard Kongsteien

Merkelig at denne dingsen kan skape så mye velferd for mannskapene. (Foto: O.R.Nystøyl)

Alltid til tjeneste

Velferdskontoret ved Normaintcoy blir betjent av menig Stein Fredriksen, menig Per Jan Jordet og løytnant Lisbeth K.Schjelde. Velferdsoffiseren betjener også stillingene som idretts-, reise- og presse/informasjonsoffiser.

Velferden i NMC har en rekke tilbud til soldatene i Tibnine. Hver kveld sender de videofilm på det interne tv-nettet, og en gang i uka sendes det nyheter. Biblioteket har åpent tre kvelder i uka. Der kan befalet og soldatene låne både bøker og videofilmer.

Kompaniaften hver måned

NMC arrangerer en kompaniaften hver måned. Ansvarer rullerer troppene i mellom, så hver tropp får underholde på hver sin kompaniaften. Noe som kan komme godt med på underholdnings-innslagene troppene har, er avdelingens musikkutstyr. Velferdskontoret har slagverk, gitarer og et orgel stående i spisesalen. Selvfølgelig er det også en PA-mikser, forsterker og høyttalere til utstyret. Dette er i flittig bruk av soldatene i NMC.

Egen nærradio

Normaintcoy har en egen radio, Radio Scorpio, med sendinger 24 timer i døgnet. Daglig leder for radioen er kaptein Odd Olsen. Han får god hjelp til av soldater og befalet til å drive radioen. Velferden i NMC oppfordrer alle til å følge med på sendingene på FM 93,0 og FM 96,0 fra Tibnine eller FM 88,5 fra Tyr.

Foruten disse faste tilbudene, arrangerer velferden i Tibnine Kompanimeskerskap i dart, sjakk, bordtennis, fotball etc. Soldater og befalet er flinke til å delta ved de ulike arrangementene velferden setter i gang.

Samarbeid med IRISHBATT

Personellet har i tillegg til sine egne tilbud, også mulighet til å være med på en del av den irske bataljonens velferdstilbud. Soldater og befalet deltar i bingo, hesteveddeløp og andre arrangementer i regi av IRISHBATT. Hver lørdag har NMC anledning til å delta i Tibninemarsjen som IRISHBATT/CAMP SHAMROCK arrangerer. Løypa er på om lag 12,5 km, og den beste tiden noen i NMC har klart å gjennomføre løypa på til nå er 46 minutter. Den bragden utførte visekorporal Terje Daffinrud og løytnant Kjetil Myklebust.

Velferden i NMC oppfordrer alle soldater og befalet til å stå på, og dersom det er noen som har spørsmål så er det bare å kontakte velferdskontoret. Kontorets motto: Dont Worry - be happy - keep smiling.

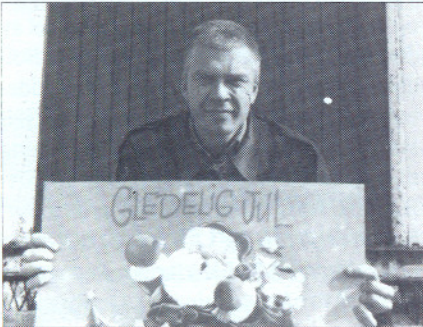
NMC får snart en ny muskelbod, med dusj og badstue. Leirmesteren og hans soldater jobber på spreng for å få det nye helsestudioet ferdig. Så kan det endelig bli litt muskler på gutta og jentene i NMC.

Lt. L.T. Schjelde
Vel.Off NMC

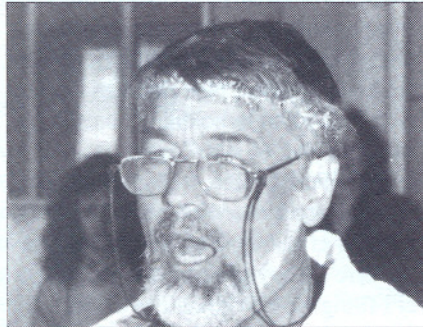
Glimt fra julefeiringen

Her synges det julesanger av full hals utenfor skolen i Saqi. Og det synes som om den lokale i midten ikke riktig tror sine egne øyne under denne seansen. (Alle fotos: Ola Ramsøy Nystøyl).

Alf Ivar Ellefsen med julekort type stor

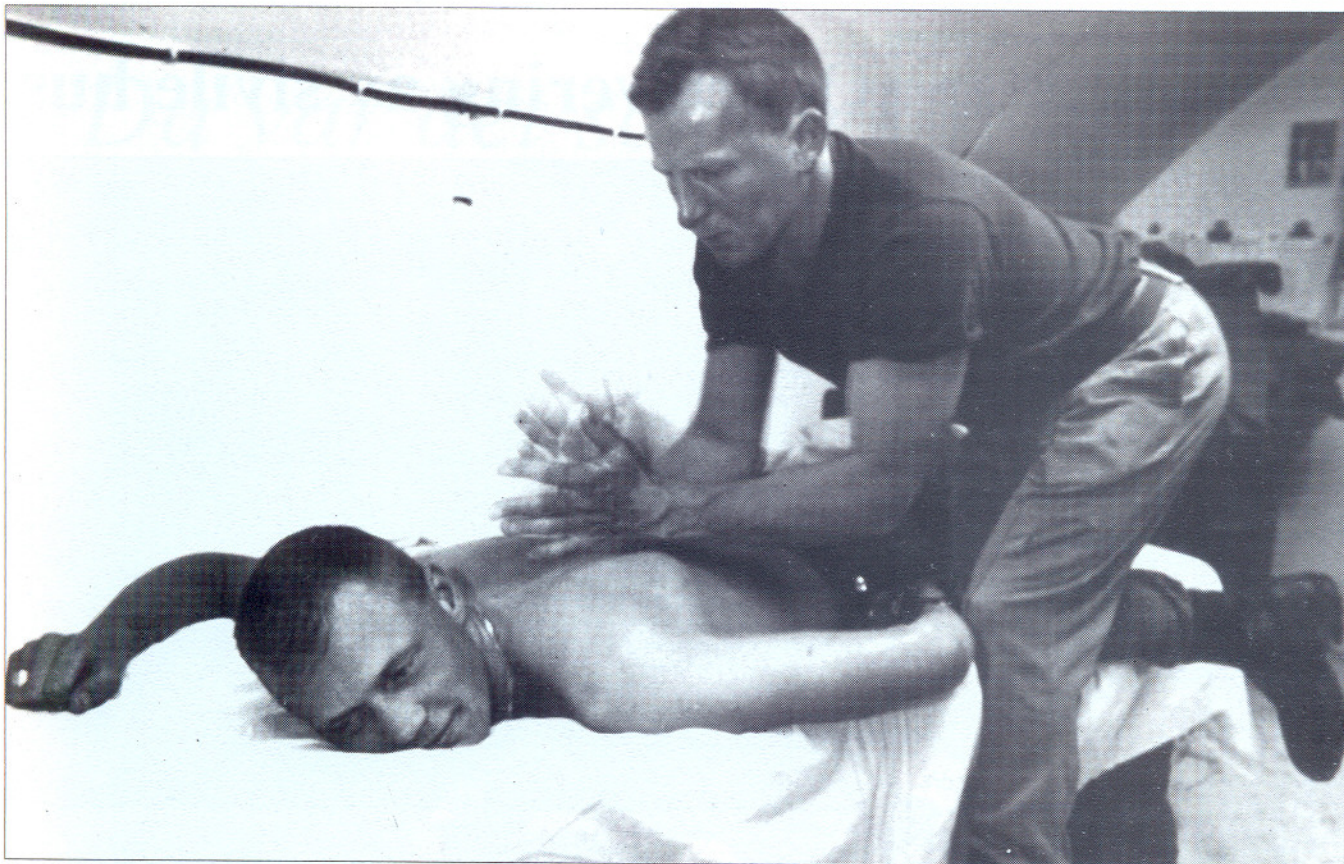
Njål prest i aksjon.

Litt utsvevende moro er det også greit å få med seg i julen.

Paymaster Einar Saue er spent. Tore Furø, til venstre, synes å ha lyst på pakken.

Fenrik Olsen er i full gang med å behandle unge Bøgseth fra Bjerkvik. - Dette er ikke bare godt for kroppen, men også sinnet, mener eksekutøren. (Foto: Tom Lysø)

FN-Paul ble som ny

Det er steikandes varmt i sanitetsbua te'n fenrik Olsen på 4-3 Hq. I høyre hjørne av det lave dekningsrommet gaper "sanitets-Anna" ensomt ut i lufta. Det er ikke Anna som har hovedrollen i dag. Derimot unge Paul Ove Bøgseth, med postadresse Bjerkvik, per tiden NORBATT.

- Ta av deg på overkroppen og legg deg på benken. Olsen peker med en myndig finger, mens den andre handa roter inne i et av forsvarrets grå metallskap. Ut kommer den med en liten plastflaske.

- Olivenolje, innkjøpt i Israel, forkynner fenriken. Fornemmer vi en viss stolthet i stemmen? Vi forstår iallfall at dette ikke er vanlig hyllevarer fra PX'en.

Med blottet overkropp går Bøgseth i flatstilling på benken i sanitetsbua. Olsen følger

på med en skikkelig skvett olivenolje på rygg-tavla. Så er massasjen i gang med rutinerte tak.

- Hvorfor i all verden har du startet med dette? undrer vi, mens svetten siler under genser og feltjakke.

Menn og massasje...

- Jeg er sykepleier i det sivile og synes dette er en fin måte å holde en kunnskaper i hevd på. Dessuten er det en god del av mannskapene som kan trenge en runde massasje på støle og stive rygger. Blant annet en del av de som driver og pumper jern.

Mannen som er tatt under behandling synes å trives godt med behandlingen. Vi spør om det er andre positive faktorer ved et slikt tiltak.

- Enten man har en skade, plage eller ei, mener jeg massasje er bra. I det mannmiljøet en FN-bataljon en gang er, blir det svært lite fysisk kontakt mellom folk. Jeg mener kroppskontakt er viktig. Dette, sammen med at praten gjerne løsner litt her i bua, blir en form for men-

talhygiene, sier Olsen mens han kjører en "trommevirvel" av lette karateslag mellom skulderbladene på Bøgseth. Tromsværingen protesterer ikke på det som skjer. Så vi regner med at det hele er uskadelig.

- Slik massasje er ikke vanskelig; det er noe alle kan tilegne seg, forklarer Olsen.

- Har du andre tilbud på plakaten enn ryggknaing?

- I forbindelse med fotinspeksjoner er det mulig å få fotbad og fotmassasje. En annen ting er hode- og ansiktsmassasje med tanke på for eksempel hodepine. Når det gjelder ansiktsmassasje er det fremmed for mange. Noen er innstilt på slikt, andre ikke. Det er noe som egentlig gjelder for alt dette som har med massasje å gjøre, sier fenrik Svein Roald Olsen fra Fredrikstad.

Og Bøgseth fra Bjerkvik, han kom seg på beina etter behandlingen han. For hva Blue Beret vet, det var kanskje en "omgang" som gjorde godt for både kropp og sjel...

Hvor blir det av julen?

Få ting sitter så spikret i hukommelsen. Knappt noe annet rører ved så dype barnlomsfølelser som juleminner.

Familien i fest.

Lys som tentes. Pakker som deltes ut. Målidet med den tradisjonelle julematen.

Man luktet julen, man smakte den. Man så den. Man følte den i mors øyne. I fars neve der man laget ringen rundt det grønne glirende..

"Eia var vi der" sang vi visst også.

Men så er vi altså her.

Var det ikke om fred det handlet?

"Fred på jorden, blant mennesker Guds velbehag!"

Bare vårt blotte nærvær minner om det motsatte.

Har verden egentlig blitt så mye bedre etter at Fredsfyrsten ble født?

Har man ikke utviklet våpen og slagkraft med større fantasi og kreativitet enn det man spanderte på utvikling av menneskelig tillit og solidarisk medfølelse med andre grupper.

Så var det bare en drøm. Drømmen som så ett ble fortrent av marerittet.

Eller var det noe i det? Var det tross alt noe man lot etter seg? En frukt som vi kan høste, dele og glede oss over?

Han ble jo ikke i krybben. Han vokste opp. Hans liv ble ikke "jeg vil ha", "jeg forlanger", "jeg krever".

Fvert om: "Jeg vil gi", "jeg søker", "jeg elsker".

Slutten på hans liv kjenner vi.

Ble ikke det begynnelsen på noe nytt tross alt?

Noe som sprenger barndommens forestillingsverden og som gir mening nettopp her, ...og nettopp nå?

Slutt med: "Eia var vi der".

Snarere da: "Heia, han er her!"

Njål prest

Overlevering av sivile hus

Første sivile hus er tilbakelevert til eier i kontingent 26. En smilende huseier, Tawfic Nasir, takker major Bjørn Hermansen.

Tawfic Nasir var blid og fornøyd da han tirsdag 4. desember fikk tilbake huset sitt fra NORBATT. Nasirs hus er det første sivile huset som NORBATT leverer tilbake til eier i kontingent 26.

Overleveringen av "Valhall", som i forrige kontingent var forlegning for sjef, nestkommanderende og administrasjonsoffiser i stabskompaniet, var en stor begivenhet.

Ikke minst fordi NORBATTs politikk på dette feltet er klar; ingen sivile hus skal gis tilbake til eierne før bataljonen flytter opp til Falkehøyden.

- I dette tilfellet var behovet stort. Eieren har en stor familie og har bodd under vanskelige forhold. Samtidig gjorde bataljonen endringer i innkvarteringsplanen for eget personell, sier major Bjørn Hermansen, kontaktoffiser mellom NORBATT og de sivile.

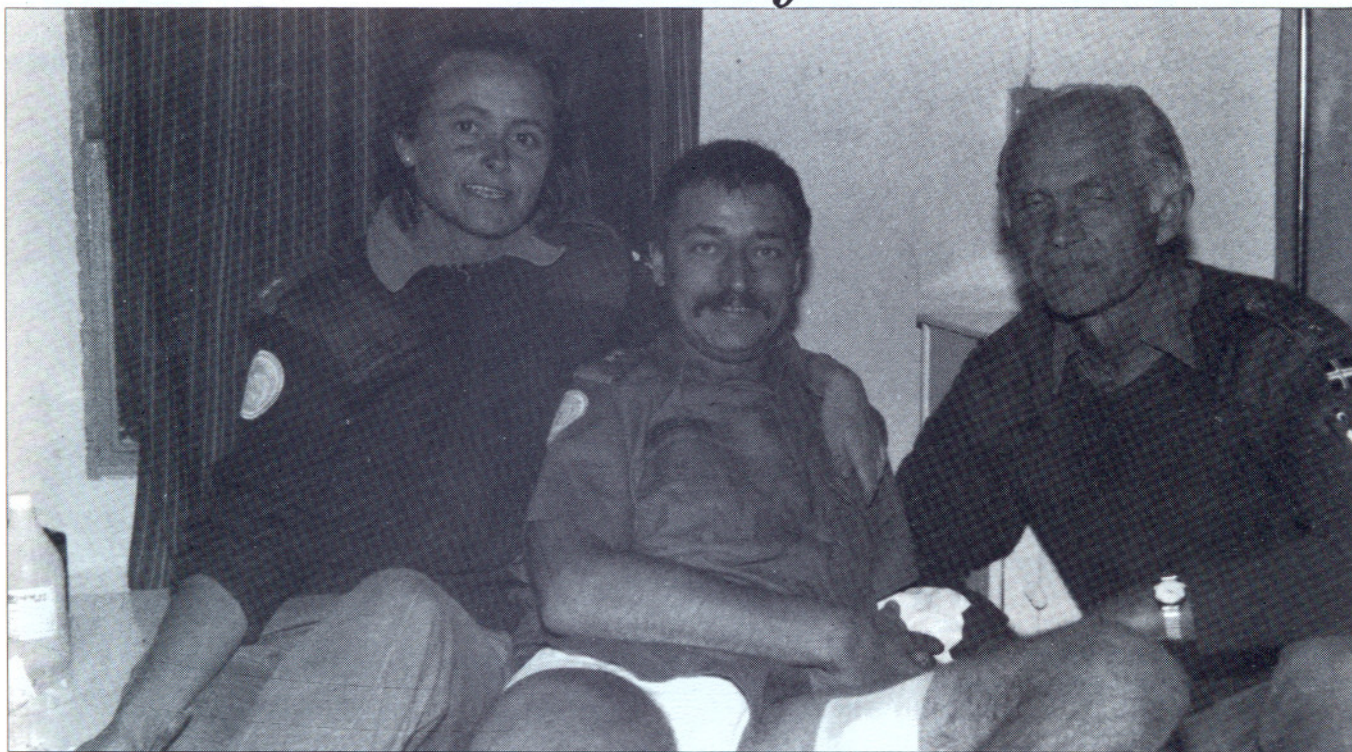
Bataljonens bruk av sivile hus har langt fra vært problemfri. I det siste har stadig flere flyttet tilbake til området og vil nå ha tilbake husene sine. Ifølge major Hermansen har NORBATT stor forståelse for situasjonen, men kan lite gjøre.

Det er NORBATT som leier husene, men husleien skal betales av den libanesiske regjeringen. Etter det NORBATT kjenner til, er det tre år siden sist huseierne fikk noen betaling fra regjeringen.

- NORBATT disponerer i dag 33 hus i sitt ansvarsområde, men det forutsettes at en stor del av dem skal leveres tilbake til eierne når bataljonen etter planen flytter sitt hovedkvarter til Falkehøyden i slutten av denne kontingenten.

- Representanter fra ansvarlige seksjoner i Naqoura deltok under overleveringen og gikk på forhånd gjennom hele huset. Skader som følge av NORBATTs bruk av huset, blir erstattet av UNIFIL, sier major Bjørn Hermansen.

Da var det schæfer'n beit....

Løytnant Torfinn Akselsen, trygt flankert av sykepleier Anne Beth Heidenberg og lege Vidar Lehmann

Løytnant Torfinn Akselsen måtte dra rett til sykestua etter øvelsen på Saqi-myra tirsdag 11. desember. En av schæferhundene fra hundetroppen hadde nemlig sett sitt snitt til å ta en bit av låret til stabstroppsjefen.

Den tragikomiske hendelsen skjedde under

trening av Tor-styrken i NORBATT. Halvparten av gruppa fungerte som politistyrke, de andre opptrådte som markører. Akselsen hadde nettopp vært politi og tatt over som markør da schæfer'n beit....

- Hunden kom inn bakfra og glefset over det venstre låret mitt. Jeg sprang forover og hadde ikke mulighet til å se den, forteller Akselsen som hadde flaks, tross alt. Hadde schæfer'n kommet forfra, ville den trolig bitt Akselsen i skrittet. Det opplevde faktisk en soldat i forrige kontigent.

Akselsen synes ikke det var noe rart at schæfer'n ble opphisset så høy som stemningen var blant de som deltok på øvelsen.

Hunden gikk i bånd, men ifølge Akselsen var båndet for slakt.

Umiddelbart etter episoden ble stabstroppsjefen brakt til sykestua i Ebel es Saqi der såret ble bandasjert. Schæfer'n hadde revet av så mye hud at legene i NORBATT ikke

Såret etter hundebittet er fortsatt rødt og væskende, men det gror fint.

kunne sy igjen såret. En ukes opphold på det svenske feltsykehuset i Naqoura ble løsningen for løytnanten.

- Svenskene transplanterte hud fra oversiden av låret til det åpne såret etter hundebittet, sier Akselsen som roser personellet både i Ebel es Saqi og Naqoura for den behandlingen han fikk. Han benytter også anledningen til å takke de som sendte hilsener til ham gjennom Radio NORBATT. Det var ikke lett å finne "Da var det schæfer'n beit" med Vazelina Bilopphøggers, men Jahn Teigens "Bli bra igjen" var da ingen dårlig erstatning.

Siden Akselsen kom tilbake fra sykehuset i Naqoura like før jul har han vært i full tjeneste hele tiden. Hver dag er han imidlertid innom sykestua for å skifte bandasje på såret. Ifølge sykepleier og løytnant Anne- Beth Heidenberg og lege og oberstløytnant Vidar Lehmann, gror hundebittet fint.

Ola Ramsøy Nystøyl

Gjø-je meg så bra!

NORBATT arrangerte i tiden 15 - 17 februar UNIFIL military dog competition. Konkurransen samlet deltagere fra FINBATT, SWEDLOG og NORBATT. Resultatet for de norske hundene og førerene deres, ble glimrende.

Konkurransen ble første gang arrangert i XXIII, på initiativ fra den svenske og norske hundetroppsjefen. Ideen med arrangementet er å motivere til trening og videreutvikling av de tjenestehundene som finnes i UNIFIL. I tillegg er det viktig å komme sammen og utveksle erfaringer og synspunger med andre som lider av samme "hundegalskapen".

NORBATT er vertskap for konkurransen. Det skyldes bla. at det kreves mye terreng for å gjennomføre feltøvelsene, og det er kun i NORBATT AO at en kan finne passende områder.

Sett med norske øyne kunne ikke resultatet blitt bedre. NORBATT la nemlig beslag på de tre første plassene, av tre mulige. Deretter fulgte 3 svenske ekvipasjer, og tilslutt 3 finske.

Det konkurreres i fire disipliner; sporsøk, patruljegang, lydighet og beskyttelse. I øvelsen sporsøk får hundeføreren anvist to pungen i terrenget, med ca 30 meters mellomrom. Oppgaven er å finne, og følge et spor som går ut mellom disse pungen. I sporet, som er ca 150 meter langt og 30 minutter gammelt, er det utplassert engjenstand (litt større enn en Zippo-lighter) som hunden skal finne. Dette krever at hunden følger sporet svært nøye. I enden av sporet venter sporleggeren for å kontrollere at hunden følger sporet hele veien.

I øvelsen patruljegang skal ekvipasjen følge en patruljeløype hvor det er utplassert to markører. Den ene vil hunden kjenne lukten av, og den andre vil bevege seg i terrenget slik at hunden kan høre det. Hundeførerens oppgave er å lese og tolke hundens signaler riktig, og melde i fra hva som er i

*Eivind Karlsen vil ikke utfordre den svenske hunden, og holder seg meget rolig .
(Foto: Tom Lysø)*

lendet foran patruljen. Hundeføreren skal også opptre taktisk riktig under hele øvelsen, slik at patruljen ikke røper sin stilling.

Øvelsen lydighet ble avholdt på Steinmyra i Saqi. Dette er enkeltr sagt en prøve på hvor lydig hunden er. Hunden skal adlyde og etterkomme hundeførerens ordre raskt og presist. Denne øvelsen stiller store krav til samarbeidet mellom hund og hundefører, da det er ønskelig at hunden avlyder fordi den har lyst til

det, og ikke på grunn av tvang.

Siste øvelsen er beskyttelse (angrep). Her skal hunden holdes under kontroll uten at føreren får holde hunden, altså kun ved hjelp av kommandoord. Hunden skal holdes rolig hos føreren mens denne anroper en "rømling". Først når føreren har anropt to ganger, får hunden starte angrepet. Hunden skal da innhente rømlingen og bite seg fast i "slaskens" høyre arm. Hundeføreren skal deretter få hunden til å slippe, for så å gjennomføre en visitasjon og transportere

rømlingen tilbake til utgangspunktet, hele tiden med hunden som sikring.

Bedømmelse og poengsetting på de forskjellige øvelsene foretas av tre dommere, en fra hver nasjon. Disse fungerer også som jury, og dette sikrer en rettferdig og upartisk dømming. Etter endt konkurranse kom en frem til følgende resultat:

Nr 1. korp. Leonardsen med Arco, NORBATT

Nr 2. men. Birkeland med Lobo, NORBATT

Nr 3. men. Thorgersen med Artof, NORBATT

Nr 4. men. Robertson med Zeb, Swedlog

Nr 5. men. Carlsson med Cosmos, Swedlog

De to vinnerene; Stein-Einar Birkeland og Lobo(Lobo foran). (Foto:R.Kongsteien)

NMC-folk reiste il Kuwait

NMC sendte avgårde i alt 14 mann til UNIKOM styrken på grensen mellom Irak og Kuwait. På vårt bilde har vi desverre med mer enn ni mann. Men noe er som kjent bedre enn ingenting. Oppdraget til karene fra NMC skal som for personellet fra NORBATT's vedkommende vare i 30 dager. Se forøvrig reportasje på UNIKOM-folkene fra NORBATT på side 67. (Foto: Tom Lysø)

Bekymret over redde pårørende

Korporal Ole Anders Dalset (t.v) fra Åndalsnes, menig Sten Werner Magnussen, Honningsvåg og løytnant John Egil Nilssen, Enebakk, mener bildet som presenteres i Norge av situasjonen i Sør-Libanon ofte er overdramatisert.

BLATT: Krigen i Golfen var ikke alltid det som bekymret Kari og Ola FN-soldat mest. Siden krigsutbruddet 17. januar har situasjonen vært stabil i den norske kontigentens ansvarsområde i Sør-Libanon. Hvordan slekt og venner hjemme i Norge oppfatter den massive informasjonsflommen fra Midtøsten er derimot et større problem for de vel 900 nordmennene i FN-tjeneste. En oppskremt familie er tøft å takle via telefonen.

- Jeg har et bestemt inntrykk av at de som sitter hjemme i Norge har fått et skjevt inntrykk av hva som egentlig foregår her nede i Libanon. Mange soldater i min tropp fikk i januar og februar reaksjoner fra pårørende som tydet på at situasjonen i Libanon ble beskrevet mer dramatisk hjemme enn hva den i virkeligheten var.

Løytnant John Egil Nilssen, sjef for en tropp på 50 mann i Blatt, likte ikke situasjonen. Kartet stemte ikke med terrenget når mor og far på telefonen refererte situasjonen for FN-soldatene. Det gikk for eksempel feilaktig ut melding på NTB om at den norske FN-styrken satt i dek-

ningsrom etter rakettnedslag i det norske mandatområdet.

Den 32 år gamle vernepliktige løytnanten fra Enebakk har erfaring i å vurdere situasjonen i Sør-Libanon. Nilssen er nå inne i sin tredje halvårs-kontrakt som troppsjef.

- Leven i 20.

- Jeg føler meg trygg i Libanon for øyeblikket. I kontingent 20 i 1987 var det vesentlig større aktivitet fra såkalte "vepnede elementer" rundt Blatt. I 1987 hadde vi i løpet av få dager 10 Katyusha-nedslag her. Blant annet ble installasjonene til en observasjonspost skutt i filler. For tiden holder de israelske styrkene og "armed elements" rundt vårt område en vesentlig lavere profil.

Korporal og nestlagfører Ole Anders Dalset (21) fra Åndalsnes og hans medsoldater følte manglende postgang på grunn av innskrenkninger i den sivile luftfarten som et problem i januar og februar. Postgangen fra Libanon til Norge var derimot tilnermet normal.

- At posten ikke kommer fram er nesten for jævlig. Sammen med maten er brevene hjemmefra den beste velferden her nede, sukker Dalset. Det er en melding kompisene i troppen slutter seg helhjertet til. Retroelser og nyheter hjemmefra blir virkelig savnet når de ikke kommer som forventet.

I følge troppsjef Nilssen er situasjonen i Blatt rent operativt den samme som før krigen i Persiabukta brøt ut. Innskrenkninger på permisjonsreiser og økt vaktmengde ble de direkte følgene av krigen i golfen for FN-styrken.

- Soldatene i min tropp var i januar og februar på vakt 10-11 timer i døgnet. Enten på trafikkpost, observasjonspost eller patrulje i by eller terreng. På grunn av at så og si samtlige mann er på plass i troppen, betyr ikke økt vaktmengde noe særlig. Men det kan bli et problem hvis antallet mann på permisjon øker uten at vakt- og patruljemengden minskes.

- Da permisjonsreisene ble trukket tilbake i januar ble det tyngre for meg som troppsjef å drive troppen. Det hadde med motivasjonen blant gutta å gjøre, men nå føler jeg stemningen er på vei opp igjen, sier Nilssen.

Billetten i handa

Menig Stig Werner Magnussen (22) fra Honningsvåg sier situasjonen for han som geværmann forlagt i Blatt har normalisert seg etter krigsutbruddet. Men å få permisjonsreisen til Norge inndratt var en tøff opplevelse for Magnussen.

- Jeg sto med flybilletten i handa og var klar til å reise hjem i to uker fra 17. januar. Den turen ble det ikke noe av. Nå håper jeg det blir "perm" før den endelige hjemreisen i juni.

- Føler du deg trygg her i Blatt med tanke på krigen i og omkring Persiabukta?

- Ja, det må jeg si, selv om situasjonen er noe mere spent. Selv om vi i forhold til storbyene i Israel er trygge her oppe i fjellene, er spenningen likevel litt høyere. Men samtidig føler jeg at situasjonen har normalisert seg fra det øyeblikket krigen var et faktum. Den økte spenningen har mye med følelse av usikkerhet. Jeg fikk for eksempel høre av foreldrene mine av det var meldt at den norske FN-styrken skulle evakueres til Kypros. I det tilfellet følte jeg og flere til at vi ikke helt hadde kontroll på det som muligens var i ferd med å skje rundt oss.

Tom Lysø

Evakuering med helikopter

Sanitetstroppen hadde den 7. februar samtrening med ITALAIR med tanke på evakuering av syke og sårede med helikopter til SWED MED COY.

Øvelsen er av stor betydning slik at innlastingen kan skje så sikkert, hurtig og skånsomt som mulig. Det er jo en del forhold som stresser en person som skal delta ved innlastingen. Som blåst, rotoren og støy. Sanitetstroppen i kontingent XXVI gikk glipp av denne treningen i Norge på grunn av værforholdene. Været vil forøvrig alltid være en begrensende faktor ved helikopterevakuering.

Når det gjelder evakuering fra NORBATT så vil ITALAIR bruke de sju helipad'ene som finnes omkring i vårt AO. Dette betyr at evakuering fra skadestedet til helipad'en vil skje med en av sanitetens ambulanser. Til en hver tid står det ett helikopter på medevac-beredskap.

Maskinen har umiddelbar flyberedskap, men det tar noen tid å starte helikopteret. Mannskapet ombord består av et legeteam fra svenskene i tillegg til helikoptermannskapet. Flytiden fra Naqoura til NORBATT AO er om lag 20 minutter. Denne tiden går med på å gi en pasient avansert førstehjelp, samt å klargjøre ham for helikoptertransporten.

Dette har også blitt øvet en gang i kontingent XXVI hvor det ble arrangert en større medevac-øvelse hvor pasientene til slutt ble evakuert fra 4-A helipad.

Hittil har det ikke vært nødvendig med MEDEVAC i helikopter i inneværende kontingent. Men vi har med enkelte anledninger brukt "Special medical flight" som brukes ved akutt sykdom hvor det er nødvendig med hurtig og skånsom transport til sykehus.

Til slutt er det verdt å nevne at NORBATT i løpet av årenes løp har etablert et godt forhold til ITALAIR, og vi fra NORBATT er alltid velkommen innom messa deres i Naqoura for en kopp kaffe eller cappuccino.

Hans Ivan Anundskås
Lt/ San. troppsjef

Samarbeidet med ITALAIR ble en nyttig gjennomgang av evakuering med helikopter for sanitetstroppen. (Foto: Tom Lysø)